

Είκοσι ακαδημαϊκοί διανοούμενοι και δημοσιογράφοι για το Κυπριακό

# Η είδηση από την Κωνσταντινούπολη

Του Κρίτωνα Καψάλη

**Η** είδηση από τη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης 20 Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων και Τούρκων ακαδημαϊκών, διανοουμένων και δημοσιογράφων το περασμένο Σαββατοκύριακο στην Κωνσταντινούπολη δεν βγαίνει μέσα από το κοινό ανακωχθέν τους. Το ενδιαφέρον ξεκινά μέσα από το σύνθετο των διαφόρων ομάδων που έλαβαν μέρος. Από τη μια 12 άτομα, Ε/Κ και Τ/Κ από την Κύπρο, τα οποία προσήλθαν ως ενιαία ομάδα με κοινές θέσεις ένα τετρασέλιδο κείμενο το οποίο επεξεργάστηκαν στη Λευκωσία. Από την άλλη μια ομάδα 8 Τούρκων ακαδημαϊκών που κλήθηκαν να το προσυπογράψουν και αρνήθηκαν. Το ενδιαφέρον κορυφώθηκε όταν από κοινού Ε/Κ και Τ/Κ στην κυριολεξία επιτέθηκαν στους Τούρκους ακαδημαϊκούς, κατηγορώντας τους για επιτήδεια ουδετερότητα, αβουλία και εκ των πραγμάτων αποδοχή των τελελεσμένων στην Κύπρο. Οι Τ/Κ ακαδημαϊκοί, στην πλειονότητά τους θιασώτες μιας φιλελεύθερης και αριστερής διανόησης, ήταν ιδιαίτερα επιθετικοί, καταμαρτυρώντας στην Τουρκία διάθεση εξόντωσης και ολοκληρωτικής αφομοίωσης της τ/κ κοινότητας. Στη συνέχεια βέβαια οι τόνοι έπεσαν και μέσω μιας συναινετικής διαδικασίας που εδράστηκε περισσότερο επί των αρχών και όχι επί μιας συγκεκριμένης λύσης στο Κυπριακό, προέκυψε ένα άλλο κοινό ανακωχθέν, το οποίο μπόρεσαν να υπογράψουν και οι Τούρκοι ακαδημαϊκοί.



Από αριστερά οι ακαδημαϊκοί Ιχσάν Νταγκί, Αχμέτ Σοζέν και Νιαζί Κιζιλγιουρέκ.

## Ακαδημαϊκός διάλογος

Ο Σύνδεσμος "Κύπρος: Ακαδημαϊκός Διάλογος" οργάνωσε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης για το Κυπριακό στην Κωνσταντινούπολη, τις 19 Νοεμβρίου 2011, με συμμετοχή ακαδημαϊκών και διανοουμένων από τις δύο κοινότητες της Κύπρου και από την Τουρκία. Η συνάντηση φιλοξενήθηκε από το Global Political Trends Center (GPOC) στο Kultur University της Κωνσταντινούπολης. Στο τέλος της ολόημερης συζήτησης, εκδόθηκε η πιο κάτω κοινή ανακοίνωση:

1. Ειρηνική λύση του Κυπριακού είναι και επείγουσα και εφικτή.
2. Η Κύπρος είναι το κοινό σπίτι όλων των κοινοτήτων της και σε αυτήν όλοι δικαιούνται ένα κοινό ειρηνικό μέλλον.
3. Μια Ενωμένη Ομοσπονδιακή Κύπρος αποτελεί ηθική πολιτική επιταγή, όχι οδοντηρή υποχώρηση.
4. Μια Ενωμένη Ομοσπονδιακή Κύπρος πρέπει να

αναγνωρίζει την πολιτιστική διαφορετικότητα, την ενσωμάτωση των πολιτών, καθώς και την πολιτική ισότητα και την ισότητα των φύλων.

5. Οι τρεις γγγυήτριες δυνάμεις -Τουρκία, Ελλάδα, και Βρετανία- καθώς και όλοι οι άλλοι εμπλεκόμενοι -ΟΗΕ και ΕΕ- έχουν ευθύνη να συμβάλουν αποτελεσματικά προς την κατεύθυνση μιας ειρηνικής διευθέτησης του Κυπριακού.

6. Οι ακαδημαϊκοί/διανοούμενοι και από τις δύο πλευρές της Κύπρου και από την Τουρκία θα εντείνουν τις κοινές προσπάθειές τους ώστε να συμβάλουν σε μια ειρηνική λύση στην Κύπρο και προς αυτόν το στόχο θα παρέμβουν προς όλους τους σχετικούς παράγοντες.

7. Το Κυπριακό πρέπει να επιλυθεί στη βάση όλων των αρχών και των ψηφισμάτων του ΣΑ των ΗΕ που έχουν συμφωνηθεί από τους ηγέτες των δύο κοινοτήτων στην Κύπρο.

8. Στην Ενωμένη Κυπριακή Δημοκρατία που θα δημιουργηθεί θα πρέπει να υπάρχει ισορροπία εκπροσώπησης σε όλους τους πολιτικούς θεσμούς, τόσο των κοινοτήτων όσο και των πολιτών, καθώς και των φύλων.

9. Για την επίλυση της εδαφικής πτυχής θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι πιο κάτω αρχές: (α) Οι εδαφικές αναπροσαρμογές πρέπει να ικανοποιούν ένα μίνιμουμ αίτημα δικαιοσύνης και στις δύο κοινότητες.

(β) Η σύνθεση ιδιοκτησίας γης πριν τις διακοινοτικές ταραχές του 1963 θα πρέπει να ληφθεί υπόψη. (γ) Οι εδαφικές αναπροσαρμογές θα πρέπει αφενός να αναγνωρίζουν την ανάγκη οικονομικής ανάπτυξης της τουρκοκυπριακής κοινότητας και αφετέρου το αίτημα των Ελληνοκυπρίων ιδιοκτητών να εγκατασταθούν συλλογικά σε παραδοσιακές ελληνοκυπριακές πόλεις.

10. Το περιουσιακό πρέπει να επιλυθεί με αποκατάσταση, ανταλλαγή, και αποζημίωση περιουσιών, όπως οι δύο πλευρές έχουν συμφωνήσει. Σε αυτό θα

## Ποιοι συμμετείχαν

Στη συνάντηση συμμετείχαν:

### Από Κύπρο:

Αϊσού Μπαρσί (δημοσιογράφος Γενί Ντουζέν), Αχμέτ Σοζέν (Πανεπιστήμιο Ανατολικής Μεσογείου), Γιουτζέλ Βουράλ (Πανεπιστήμιο Ανατολικής Μεσογείου), Διονύσης Διονυσίου (πολιτικός αναλυτής), Κάισαρ Μαυράτσας (Πανεπιστήμιο Κύπρου), Καίτη Κληρίδη (πρόεδρος Ινστιτούτου Ευρωδημοκρατίας Γλαύκος Κληρίδης), Μαρία Χατζηπαύλου (Πανεπιστήμιο Κύπρου), Νιαζί Κιζιλγιουρέκ (Πανεπιστήμιο Κύπρου), Νίκος Αναστασίου (Inter Napa College), Ουμούτ Μποζκούρτ (Πανεπιστήμιο Ανατολικής Μεσογείου), Πιράν Μερτάν (Πανεπιστήμιο Ανατολικής Μεσογείου), Χρυσόστομος Περικλέους (συγγραφέας, ερευνητής)

### Από Τουρκία:

Erdal Guven (δημοσιογράφος, συγγραφέας), Fuat Keyman (Sabanc University), Hatice Simten Cosar (Baskent University), Ihsan Dagi (Ankara Middle East Technical University) Levent Koker (Atlm University), Mensur Akgun (Istanbul Kultur University), Serdar Degirmencioglu (Cumhuriyet University), Sylvia Tiryaki (Istanbul Kultur University)

πρέπει να υπάρχει υγιής ισορροπία ανάμεσα στο εμβασμό των δικαιωμάτων των ιδιοκτητών και των δικαιολογημένων συμφερόντων των παρόντων χρηστών, λαμβάνοντας υπόψη ανθρωπιστικά κριτήρια καθώς και τη συμφωνημένη αρχή της διζωνικότητας.

11. Τα ζητήματα ασφάλειας και εγγυήσεων θα μπορούσαν να επιλυθούν με εφαρμογή των ακόλουθων αρχών: (α) Όλες οι στρατιωτικές δυνάμεις, των οποίων η παρουσία στην Κύπρο δεν καλύπτεται από τις διεθνείς συνθήκες, θα πρέπει να αποχωρήσουν στον συντομότερο δυνατό χρόνο μετά την επίτευξη συμφωνίας. (β) Η αναθεώρηση της συνθήκης Εγγυήσεως του 1960 μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με τις παρούσες ανάγκες ασφάλειας των δύο πλευρών.

12. Αναφορικά με τους Τούρκους πολίτες που έχουν εγκατασταθεί στην Κύπρο, τόσο η τουρκοκυπριακή όσο και η ελληνοκυπριακή πλευρά πρέπει να αναγνωρίσουν ότι αυτό το ζήτημα έχει και ανθρωπιστικές όσο και πολιτικές διαστάσεις. 13. Επίλυση του Κυπριακού θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για συνεργασία της ενωμένης Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Κύπρου και της Τουρκίας στην ειρηνική αξιοποίηση των φυσικών πόρων στην περιοχή. 14. Μια διεθνής διάσκεψη θα πρέπει να συγκληθεί για οριστικοποίηση της λύσης το ταχύτερο δυνατόν μετά την επίτευξη συγκλίσεων στα εκκρεμούντα ζητήματα. 15. Με την επίτευξη συμφωνίας για εγκαθίδρυση της ενωμένης Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Κύπρου, θα πρέπει να ενσωματωθούν στο Σύμφωνο πρόνοιες για την ισότητα των φύλων σύμφωνα με το ψήφισμα 1325 του ΣΑ των ΗΕ.



Το πανεπιστήμιο Κουλτούρ, το οποίο φιλοξένησε στην Κωνσταντινούπολη τη σύναξη.

## Συνέχεια επαφών

**Από τη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης προέκυψαν και μια σειρά συνέργειες. Καταρχάς συμφωνήθηκε ότι το εγχείρημα θα επαναληφθεί. Τονίστηκε ιδιαίτερα ότι η ομάδα αυτή θα πρέπει να δραστηριοποιηθεί ιδιαίτερα στην Τουρκία, επιδιώκοντας επαφές με πολιτικούς και διπλωμάτες οι οποίοι είναι σε θέση να καθορίσουν πολιτική. Από πλευράς Τούρκων ακαδημαϊκών τονίστηκε ότι την περίοδο αυτή το Κυπριακό στην Τουρκία είναι πλήρως υποβαθμισμένο, αφού προέκυψε θέματά όπως η Αραβική Άνοιξη, η Συρία, η ενεργειακή πολιτική, το εσωτερικό πρόβλημα με τους Κούρδους κ.ά. Από πλευράς κυρίως Ε/Κ τονίστηκε με έμφαση ότι το Κυπριακό, λόγω Κυπριακής Προεδρίας, σε μερικούς μήνες αλλά και η εξόρυξη υδρογονανθράκων στην Ανατολική Μεσόγειο θα στρέψουν ξανά το ενδιαφέρον στην περιοχή.**



Του Ανδρέα Χαχολιάδη\*

# Αδιέξοδο και αμηχανία στο πολιτικό σκηνικό

**Η** αξίωση, από τη μια, όλων των πολιτικών δυνάμεων -πλην του ΑΚΕΛ- να παραιτηθεί ο Πρόεδρος αναλαμβάνοντας τις πολιτικές και προσωπικές ευθύνες, που το πόρισμα Πολυβίου του καταλογίζει και η εμμονή του ιδίου, από την άλλη, να οχυρωθεί πίσω από συνταγματικά προνόμια, οδήγησε το πολιτικό σύστημα σε αδιέξοδο. Η αντιπολίτευση δεν έχει τρόπο να υποχρεώσει τον Πρόεδρο σε παραίτηση και ο Δημήτρης Χριστόφιας θα είναι ένας Πρόεδρος υπό προθεσμία και επιτήρηση. Χωρίς λαϊκή αποδοχή και κοινοβουλευτική πλειοψηφία δεν έχει τη δυνατότητα για ρηξικέλευθες τομές και μεγάλες πολιτικές κινήσεις. Απλά θα εξαντλήσει τη θητεία του αρκούμενος σε μια επωφελή για τον ίδιο και το κόμμα του επικοινωνιακή διαχείριση του εναπομείναντος χρόνου. Η αντιπολίτευση θα πρέπει να συμφιλιωθεί με την ιδέα ότι θα συνυπάρξει για 18 μήνες με την Προεδρία Χριστόφια και ως εκ τούτου θα πρέπει να πολιτευτεί ανάλογα. Να αποφύγει τις άγονες συγκρούσεις και να ασκή-

σει τον αντιπολιτευτικό της ρόλο με σύνεση αλλά και αποφασιστικότητα, ιδιαίτερα στα θέματα οικονομίας, όπου οι αγκυλώσεις της διακυβέρνησης Χριστόφια προοιωνίζονται το ναυάγιο της οικονομίας.

Σήμερα βρισκόμαστε σε ένα σταυροδρόμι όπου με ευθύνη της αντιπολίτευσης θα κυριαρχεί η ρευστότητα και θα χαρακτηρίζεται από τη σπασμωδικότητα των κινήσεων. Το ΑΚΕΛ τραυματισμένο και απομονωμένο θα καταφεύγει πανικόβλητο σε κινήσεις, (όπως η δημόσια καταδίκη των Γ. Χριστοδουλίδη και Ν. Κατσιαούνη από επιστρατευμένους συγγενείς ή η συναυλία για υποστήριξη του Χριστόφια), που απλώς θα επικυρώνουν τη διάστασή του από την κοινωνία. Το ΑΚΕΛ διακήρυξε σε όλους τους τόνους ότι "είναι το κόμμα που ποτέ δεν έβλαψε τον τόπο", λες και υπάρχουν κόμματα που συνειδητά έδρασαν ενάντια στα συμφέροντα του τόπου και του λαού. Αυτός ο ανυπόστατος και αναληθής ισχυρισμός κατέρρευσε, αφού απέδειξε ότι ήταν ανίκανο να διαχειριστεί με επάρ-

κεια μείζονα ζητήματα. Όμως η μεγαλύτερη αποτυχία του έγκειται στο ότι η στρατηγικής σημασίας πολιτική του, αυτή των συνεργασιών, εκθεμελιώθηκε. Με υπομονή και τακτικές υποχωρήσεις εδραίωσε πολιτικές συνεργασίες και έκτισε το μέτωπο "των πατριωτικών και δημοκρατικών δυνάμεων", στο οποίο, λόγω της εκλογικής του δύναμης, είχε την πρωτοκαθεδρία. Το ΑΚΕΛ, όμως, με την αλαζονική συμπεριφορά του απέναντι στις όμορες δυνάμεις και τις αναχρονιστικές του αντιλήψεις του σε μια σειρά θεμάτων, από την παιδεία και τον πολιτισμό μέχρι την οικονομία, πέτυχε το ακατόρθωτο: από πολιτικός ηγεμόνας του χώρου της κεντροαριστεράς να βρεθεί στην πολιτική απομόνωση. Και αν η απομόνωση είναι για κάθε κόμμα δυσβάστακτη, για ένα κόμμα της κομμουνιστικής αριστεράς, που η πολιτική των συμμαχιών και των μετωπικών σχημάτων έχει αποτυπωθεί από τη δεκαετία του 40, με τον Εθνικό Απελευθερωτικό Συνασπισμό, στο χρωματόσωμά του, η απομόνωση αποτελεί την απόδειξη της πλήρους

αποτυχίας του.

Από την άλλη, η αντιπολίτευση εγκλωβισμένη στα διχαστικά σχήματα προηγούμενων δεκαετιών, στέκεται αμήχανη μπροστά στο προφανές. Μετεωρίζεται ανάμεσα στο εξόφθαλο και το φόβο στο καινούργιο. Τα κόμματα της αντιπολίτευσης φαίνονται ανίκανα να αντιληφθούν ότι η ευρύτατη σύμπτωση απόψεων, που καταγράφεται πάνω στα θέματα της κοινωνίας και της οικονομίας, υπαγορεύει και την υποχρέωσή τους, παραγνωρίζοντας εγωισμούς, να εμβαθύνουν και να ολοκληρώσουν τη συνεργασία τους. Να προσφέρουν δηλαδή προοπτική και διέξοδο στο πρόβλημα της εξουσίας. Αντί αυτού, διαγκωνίζονται για τις καρέκλες, διακονούν τις προσωπικές φιλοδοξίες και νοιάζονται για μικροκομματικά οφέλη. Για άλλη μια φορά αποδεικνύεται ότι τα κόμματα βρίσκονται πίσω από την κοινωνία. Αδυνατούν να εκφράσουν τη βούλησή της και να υπηρετήσουν το αυτονόητο, ότι αφού συμφωνούμε, προχωρούμε.

\*chacho@cytanet.com.cy